

Korte studies in Mattheüs (66)

Johannes de Doper (13)

De woorden 'Ik zend Mijn engel voor Uw aangezicht' roept nog meer associaties op in het hart van de Joodse lezers dan alleen de verwijzing naar de profeet Maleachi. Ook in Exodus – en verder alleen daar – lezen we deze woorden.

'Ziet Ik zend een Engel voor uw aangezicht, om u te behoeden op deze weg en u te brengen tot de plaats, die Ik bereid heb.' (Ex. 23:20).

Ook hier is naast het zenden van een engel ook sprake van een weg. Dat is de weg die Israël moest afleggen om in het beloofde land te komen.

In Exodus 33 zegt de Heere dat Hij niet Zelf in het midden van Israël op zal trekken, als straf voor hun hardnekkige ongehoorzaamheid, maar dat Hij een engel mee zou sturen.

'Verder sprak de HEERE tot Mozes: Ga heen, vertrek van hier, u en het volk dat u uit het land Egypte geleid hebt, naar het land waarvan Ik Abraham, Izak en Jakob gezworen heb: aan uw zaad zal Ik het geven. En Ik zal een engel voor uw aangezicht zenden [...], naar het land, dat van melk en honing overvloedig is; want Ik zal in het midden van u niet optrekken want u bent een hardnekkig volk; opdat Ik u op de weg niet verteren zou.' (Ex. 33:1-3).

Merk op dat ook in deze verzen weer sprake is van 'de weg'.

De woordkeuze is opzettelijk. Markus verwijst zowel naar de profeet Maleachi als ook naar Exodus. Maleachi noemt de engel de engel van het verbond. Hij is de voorloper van een nieuw verbond. De geschiedenis herhaalt zich.

Als je tot nu toe deze serie studies helemaal hebt gevolgd, zie je wellicht de lijn in de vergelijking met Exodus ook. Hieronder volgen een paar punten ter vergelijking.

1. Mattheüs begint met de geboorte van de Heere Jezus Christus. Immanuël wordt Zijn Naam genoemd. Maar in feite is dat ook de naam van het volk onder het nieuwe verbond (en dat zou die ook geweest zijn bij Israëls gehoorzaamheid onder het oude verbond): God met ons. God Die in ons midden woont.

De geboorte van Israël zien we feitelijk in het begin van Exodus als het vanuit de ellende van hun slavenbestaan gaat roepen tot de God van hun vaders (Ex. 2:23-25). Parallel hiermee zien we de geboorte van Mozes als de verlosser van Israël.

2. Mattheüs legt met opzet het verband met de uittocht uit Exodus door zijn verwijzing naar Hosea 11. *'Uit Egypte heb Ik Mijn Zoon geroepen.'* Zijn Zoon is zowel Israël als de Christus (Mat. 2:15).
3. De kindermoord door Herodes is ook een verwijzing naar wat er in de dagen van Mozes onder Farao gebeurde (Mat. 2:16-18).
4. Vervolgens zien we Johannes de Doper als de wegbereider. Maleachi profeteert van hem als engel van het verbond die voor de Messias heen zou gaan om Zijn weg te bereiden. Ook hierin wordt Christus vereenzelvigd met het volk Israël. De engel zou voor het volk heengaan om hun weg te bereiden. Hier zien we dat het Johannes de Doper is die Christus voorgaat op de weg. En opnieuw, hij is niet alleen de wegbereider van de Messias, maar ook van Israël, het volk.

5. Veelzeggend is dan ook de plaats waar Johannes aan het dopen was. Het was op de plaats waar het volk het land was binnengekomen door de Jordaan (Joz. 3). Zijn doop was dan ook een verwijzing naar die doortocht. 'De weg' was de reis tot in het beloofde land, waarvan het laatste stukje de doortocht door de Jordaan was.

Hoezeer Christus Zich identificeerde met het volk blijkt dan wel uit het feit dat Hij óók door Johannes gedoopt wilde worden. Hoewel Johannes dit eerst weigerde, ging hij uiteindelijk toch over tot de doop van Christus toen deze zei:

'Laat het nu gebeuren, want op deze wijze past het ons om alle gerechtigheid te vervullen.' (Mat. 3:15).